

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 16 cr. pe lună mai mult.

Pentru mareașole:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr., a treia-ora 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumără și la poște și la librării.

În România:

la dl Carol Schuler în București, strada Labirint nr. 4.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază

Un număr costă 5 cr. cereri v. a. sau 15 bani rom.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Adunarea națională.

Raportul

comisiunii de 50 al adunării naționale dela 28 Nov. zis de dl Russu Șirianu, referentul comisiunii.

Onorata Adunare!

Existența unei națiuni nu se discută: ea se afirmă! — (Lungi aplauze) a zis într'un moment de națională înălțare unul din marii noștri martiri. (Să trăiască! Aplauze.)

Dacă adevărul cuprind aceste cuvinte, și cine s'ar încumera să tragă la îndoeală un atât de mare adevăr? — atunci este tot așa de luminos că noi, poporul român din Transilvania și Ungaria ne afirmăm azi cu o măreție, pe care potrivnicii noștri pot s'o ascundă, dar' s'o discute nu! (Așa-i! Să trăiască.)

Prin slaba mea voce, comisia acestei adunări exprimă nefermura iubire și recunoștință poporului neobosit în luptă și mare în dureri, poporului român, a cărui emanare cu drept cuvânt ne socotim cu toții. (Așa-i!) Venind în așa număr imponent, d-voastră ați dat o dovadă nu că voiți să trăiți numai, dar' că n'ați uitat nimic, după-cum hotărâți sunteți cu toții să susțineți sus și tare neatinse toate drepturile ce vi-se cuvin atât ca unor cetățeni credincioși ai patriei, cât și ca unei națiuni, care lovită a putut să fie, dar' nici-odată ingenușiată. (Lungi aplauze.) Pentru-că chiar când căzuți am fi în luptă, câtă vreme nu am renunțat la nimic, există ca cetățeni, există ca națiune. (Așa-i! Să trăiască!)

Adunarea de azi mai ales din acest punct de vedere are însemnatate.

Ea este un răspuns la o provocare.

Prin ordonanța Nr. 321 dela 16 Iunie 1894, ministrul de interne a sistat activitatea partidului național român, impunând acestuia a se constitui în reuniune cu statute aprobate de guvern. (Nu vrem, nici-odată!)

Îi stă în putință ministrului să iee asemenea măsuri. Poate să silească pe cetățeni a se supune chiar și ordonanțelor în disonanță vădită cu spiritul constituțional. Nu este însă putere sub soare, care pe cetățeni ori pe o națiune întreagă să o poată sili a fi ceea-ce nu este și nu voește să fie: dacă ființe cugetătoare sîntem și cetățeni conști de drepturile noastre, dacă este adevărat că sîntem o națiune, care nu vrea să-și iscălească decapitarea, atunci caută să ne oprim în fața ordonanței ministeriale. (S'auzim!)

Cu sânge rece, cum trebuie să fie un popor care a jertfit deja atâtă, pentru-ca drepturi să aibă, cu demnitatea proprie celor care își simt superioritatea poziției ce apără, trebuie să ne înțebăm:

Oare în această mare chestie, când s'a pus în discuție nu organismul partidului național, dar' chiar viața națională română, (așa-i!) noi, cetățeni liberi ai statului și fi devotați ai neamului nostru, s'avem alte datorii, decât să plecăm capul dinaintea unui ucaz (Nu ne plecăm, nici-odată!), nu alte drepturi, decât să ne convocăm aici, pentru-ca înșine, în chip solemn, să decretăm, că organ-

mul vieții noastre politice a încetat să funcționeze?!

Oare după-ce autorul ordonației și-a exprimat în parlament părerea, că a fost destul o poruncă pe hârtie, ca Ardealul, pus în agitațiune de aderenții partidului național român, să fie liniștit, — noi, un partid, o națiune întreagă să nu avem de dat nici un răspuns, în care să se spună clar și fără șovăire: Nu, liniștea se poate ajunge numai prin inaugurarea în chipul cel mai senin al legilor celor mai drepte! Nu, un popor, care de atâtă amar de vreme se frământă, nu poate primi cu nepăsare o ordonanță care nu vindecă, dar' caută să înăbușe!

Fără îndoială că da, o cercetare amănunțită după punct de vedere de drept, se impune.

Și aceasta nu pentru-că o protestare solemnă a întreg neamului românesc din Ungaria și Transilvania n'ar fi destul să demonstreze, că toți simțim nedreptatea, dar' pentru-ca să vedim, că chiar pe bazele pozitive ale constituției stăm neclintiti, până-ce ministrul, ne facem tari să arătăm, nu va pute zice despre sine același lucru.

Domnilor!

În patria noastră există trei partide: cel guvernamental, cel apponyist și cel independentist. Nici unul dintre dînsle n'are însă statute, pentru-că nu e nici o lege care să impună aceasta. Constituție ar fi aceea, care face dependentă constituirea și existența partidelor dela bunăvoința guvernelor? Dar' atunci nu s'ar pute constitui decât numai partide guvernamentale, căci fiecare guvern ar avea atâtă șiretenie, încât pe baza unei legi, — dacă ea ar exista — să pună greutăți în calea constituirii partidelor opozante. (Aplauze.)

Zilele acestea numai, un organ guvernamental spunea, că nimenea nu poate să ne împedecă a ne grupa împregiurul unui program, a da expresie vederilor noastre politice; și dacă ne-ar împedeca, puterea de stat e datoare să ne ocrotească!

Adevărul e, că concetățenii noștri maghiari așa și fac: kossuthiștii își au în program schimbarea radicală a legilor fundamentale actuale.

Constituitu-s'a oare acest partid pe baza unor statute?

Nu!

Cu toate acestea nici unui ministru nu i-a venit în minte, să disolve acest partid, ci dimpotrivă, solicită spriginul lui, ceea-ce s'a petrecut de atâtea-ori în trecuta sesiune a parlamentului maghiar. (Așa-i, așa-i!)

În ordinul seu de opreliște, ministrului îi place să ne confunde cu reuniunile. Dar' partidul nostru național nu este o reuniune, el este însuși poporul român, și existența unui popor nu se poate desființa prin nici un fel de ordin ministerial. (Lungi și repetate aplauze.)

Și chiar dacă în înțelesul ordinului ministerial dela 1875, la care se provoacă ministrul de interne actual, ne-am apuca să ne organizăm ca reuniune politică, partidul național român n'ar mai pute funcționa ca atare, pentru-că acea ordi-

națiune ministerială nu iartă înființarea de reuniuni politice cu caracter național.

Se zice anume: „Nemzetiségi egy-let csak mint irodalmi és közmívelődési egyesület alakulhat“.

Pe Românește: „Reuniune națională numai ca reuniune literară și de cultură se poate înființa“.

Se mai zice: „A „nemzeti“ cím használatá egyleteknek nem engedtetik meg“.

Sau: „Titlul de „național“ reuniunilor nu se permite“.

Cu alte cuvinte, se oprește, în genere, întrebuintarea titlului de „național“ ori-cărei reuniuni

Să zicem însă, că ne-am constituit în reuniune, pe baza statutelor aprobate de guvern. Dar' atunci partidul național nu numai că s'ar anihila, ci s'ar înjuga la carul guvernului, pînă-ce la discrețiunea lui nemărginită, căci în punctul IX. din apendicele amintitei ordonații, se spune anume:

„Dacă cutare „reuniune“ nu s'ar mărgini la scopul și sfera de activitate, normată în statute, și prin continuarea activității sale s'ar periclita interesele statului, se va suspenda disolva fără amănare de către guvern“, ceea-ce față cu noi n'ar întârzi să facă, deoarece îndată-ce nu-i convine politica noastră, ar declara-o de periculoasă intereselor statului, mai ales că toate guvernele au tendența de a se identifica cu interesele statului.

Dacă așa stă chestia, și nu e altfel! (Așa e!) evident, că și acest ordin ministerial e una din excepționalele măsuri întrebuintate spre a scoate din cadrul legii pe Români. Avem în Ardeal lege electorală excepțională; avem patentă împărătească dela 1852. De ce nu s'ar reglementa în chip excepțional și existența noastră ca popor? (Protestăm!)

Când în chip atât de vădit s'a ocolit constituția, când dispozițiile legii s'au intervertit cu atâta lipsă de sfeală, cine oare dintre noi nu se convinge, că stăm în fața unui act nu arbitrar numai, dar' care în primul rînd întințe la desființarea partidului național român?! (Așa e! Protestăm.)

Și cine dintre noi nu s'a cutremurat oare, glândindu-se, că am pute fi destul de slabi a lăsa să ni-se spargă și împărăstie rîndurile?

Dacă îngrijorări sîntem, e peste putință să ne nu ne gândim, că precum în activitatea noastră de organizare ca partid programul național a fost stîndul mare și iubit ce a strîns pe toți Români la un loc, așa și în actuala luptă de apărare, tot numai programul dela 1881 ne poate fi mîntuirea. (Să trăiască! Lungi aplauze.)

Atunci am formulat revendicări.

Azi, sfințit fiind drapelul nostru printr'o strădanie de ani mulți și jertfe date cu profăsiune, cu atât mai mult trebuie să-l ținem sus, cu cât în culele sale s'ascund dorințe ce încălzesc inimile tuturor Românilor, credințe, care au ajuns pentru întreg poporul nostru o religie sfântă. (Aplauze entusiaste.)

Ne vom grupa atât mai strîns în giurul programului național, cu cât potrivnicii noștri politici mai ales în timpul din urmă l-au pus în discuție.

Este o utopie, au zis ei, ceea-ce Români și-au înscris și mențin în programul lor.

Istoria ne învață însă, că cele mai frumoase tendințe ale

popoarelor, numite la început utopii, profesate fiind în chip sincer și fără șovăire, au ajuns să fie nu numai realizate, dar' chiar și mîntuitoarea popoarelor.

Cu cât mai ales vom menține deci noi, întreg și nealterat, programul național, al cărui fiecare punct răspunde unei necesități nu naționale numai, dar' simțite adînc în viața statului; al cărui cel mai combătut punct se întemeiază pe un trecut istoric recent?!

Cum? când din sinul rasei dominante se ridică voce, care n'are nici măcar calitatea de a fi a unui cetățean al statului și în mijlocul ovațiunilor nesfîrșite cere schimbarea radicală a constituției, (Așa-i!) — noi, un popor întreg am pute oare să slăbim în a susține un program, ale cărui principii i-s'au prefăcut în sânge națiunii noastre, (aplaude), un program, care parte cere reînălțarea legi ce au mai fost, și au fost spre mulțumirea și pacea întregului acestui colț de țară?!

(Aplauze.)

Evident că nu.

Tot atât de puțin am pute să ne depărtăm de cei, cari în ultimii ani au condus partidul național. (Să trăiască. Ovațiuni cari se repetesc!)

Plini de abnegațiune și devotați, ei nu s'au uitat că o să cadă rîniți, ci când lupta a fost mai înverșunată, când a sta în șiruri însemna a te expune celor mai crude lovituri ale adversarilor, ei au rămas neclintiti, și nici când au fost copleșiți de forță, ei arma nu înaintea adversarilor au depus-o, ci armă și drapel tovarășilor buni și credincioși au încredințat. (Aplauze prelungite.)

Lupta, în care ei au căzut, constituie însă cea mai strălucită pagină a luptelor noastre naționale. (Așa-i! Să trăiască!)

Procesul Memorandului rămîne celebru nu prin faptul, că intrînsul au trecut la nemurire o bună parte din ce poporul român are mai distins, dar' el a servit ca privilegiu, ca poporul nostru să se manifesteze cu o tărie și conștiență cum istoria numai povestește în tot decursul veacurilor.

D-voastră toți, și mulți încă ați fost atunci la Cluj, tuturor fiori v'au fulgerat întreaga ființă. Nici unul dintre noi n'ar fi însă nici până azi să-și deie seamă, oare ce a fost mai mare: mîhnirea, că au văzut legile supuse oarbilor patime omenesti — căci o prigonire politică se săvîrșia prin darea în judecată a membrilor comitetului național — ori bucuria, că vedeau forța poporului român manifestându-se cu neîntrecută înusufletire.

Dacă vimiți am rămas și adînc impresionat de zilele istorice dela Cluj, nu mai puțin îndurerat a trebuit să constatăm, că într'un stat zis constituțional, se trage la judecată un popor întreg, — pentru-că membrii comitetului național reprezentau voința alegătorilor români din Ungaria și Transilvania, (Așa e!), prin subșternerea și răspîndirea Memorandului ei îndeplîniseră voința nestrămutată a alegătorilor români, ai căror delegați în conferența națională

dela 23 Iulie 1893 s'au și identificate cu tot ce comitetul a săvîrșit. (Așa e!)

Știm cu toții, violențele ce s'au comis cu ocazia celui proces; cum începînd cu plebea de pe stradă și terminînd cu gendarmii, cari au fost introdusi chiar și în sala de pertractare, s'a căutat ca românimea să fie intimidată.

Au urmat osînde grele.

Nu discutăm aci, dacă a fost politic ori etic faptul, că s'au dat acele osînde.

Pentru noi și pentru posteritate, trebuie să constatăm însă, că Români nu s'au înfricat nici chiar după atât de nemiloase lovituri. Dimpotrivă: s'au îndărjit, față de condamnați, iubirea lor a crescut, pentru-că noi toți am considerat pe cei loviți ca suferind pentru a națiunii cauză (Așa e!), și nemernici am fi, când frunții primind rîni, cei cari îi urmărim, nu le-am acorda întregul nostru devotament, nu i-am acoperi cu trupurile noastre. (Lungi aplauze.)

Tot atât de adevărat este, că Români pretutindeni au considerat osînda dela Cluj îndreptată nu numai contra celor puși pe banca acușailor, dar' contra tuturor membrilor devotați ai partidului național. Cât de mult solidaritatea a crescut și s'a manifestat cu acest privilegiu, cât de tare poporul întreg a ținut să arete iubirea și consideratiunea sa pentru cei luați la goană, se poate dovedi mai ales prin faptul, că azi-vară, când autorul ordinului, ce ne preocupă, a călătorit prin Ardeal, Români în mod eclatant și de ministru tare simțit, s'au ferit a da față cu el.

Trebuie să mai constatăm la acest loc, că procesul Memorandului a fost numai începutul înfricărilor, că dela proces încoaci s'a inaugurat un sistem de terorizare cum nu s'a mai pomenit în statute constituționale. (Așa e! Rușine lor.) N'a fost destul, că agenții siguranței publice au împedecat mii de cetățeni români să asiste, ca simpli spectatori la proces, dar' deja a doua zi după proces, membrii comitetului național au mers spre casă între baionetele gendarmilor, care au înțesat toate gările.

La sate s'a început o goană sălbatică contra tuturor celor-ce au fost la Cluj. Notari juși și alți slujbași comunali, au fost pur și simplu destituiți și amendați de solgăbire, calificându-se ca trădare de patrie adeseuna lor către luptătorii cauzei române. Perchisițiunile domiciliare se făceau cu sutele și cu un aparat, de par'că în adevăr, s'ar fi descoperit vr'o conspirație, par'că am fi trăit în plin regim de teroare. Gendarmii au pătruns noaptea în casele pașnicilor Români, răscolind totul, fără a păstra fire măcar și numai cele mai elementare forme de legi, ci trecînd peste considerațiunile umanitare, dela care încolo începe brutalitatea. (Așa e!) Agenții siguranței publice au mers până acolo, că din simplă bănuială, un venerabil preot român a fost dus, drum lung și obositor, între baionete, l-au maltratrat ca pe un ucigaș, ceea-ce silite s'au văzut să conste chiar și autoritățile superioare. Nu s'a cruțat nici altarul sfînt, ci gendarmii au pătruns chiar și în locașul dumnezeesc, nelăsînd pe Români în pace nici chiar se-și înalțe ruga

CRISĂ MARE!

New-York și Londra nu au cruțat nici continentul european și o mare fabrică de argintărie s'a simțit îndemnată a desface proviziunea sa mare numai pe lângă o mică remunerațiune a puterilor de lucru. Cu executarea acestui mandat sunt eu împuternicit. Expedez deci ori-cui obiectele următoare pe lângă simpla remunerațiune de fl. 6.60 și anume:

- 6 cuțite fine cu tăiș veritabil englez.
- 6 furculițe de argint patent american dintr-o bucată.
- 6 linguri de argint patent american.
- 12 lingurițe de argint patent american.
- 1 lingură pentru supă, de argint patent american.
- 1 lingură pentru lapte, de argint patent american.
- 2 pahare pentru caș, de argint patent american.
- 6 tave Victoria englezești.
- 2 felinare frumoase de masă.
- 1 sită pentru ceai.
- 1 lopătică pentru zahăr pisat.

44 de bucăți laolaltă numai fl. 6.60.

Toate acestea 44 de bucăți au costat mai înainte fl. 40 și se pot căpeta acum pentru prețul minimal de fl. 6.60. Argintul patent american este un metal cu totul alb, care își păstrează culoarea 25 de ani pe garanță. Ca dovada cea mai bună, că inseratul acesta nu e

nici o înșelăciune

mă oblig prin acestea în public, a retrimite banii tuturor cărora nu le convine marfa. Nimeni să nu lase deci privilegiul acesta admirabil și să-și procure splendida garnitură, care e cu deosebire acomodată ca

present admirabil de Crăciun și Anul-Nou

precum și ca present de nuntă și pentru toate gospodăriile mai bune.

Se capătă numai la

[2447] 5-7

A. HIRSCHBERG,

agentură principală a fabricelor americane unite de argintărie patent.

Viena, II., Rembrandtstrasse 19. — Telefon Nr. 7114.

Expediția în provincie se face cu rambursă sau pe lângă anticiparea sumei.

Praful necesar de curățit 10 cr.

Veritabil numai cu marca înregistrată de alături (metal higienic.)

Extras din scrisorile de recunoștință:

Texing, Austria-de-sus, 21 Februarie 1892
Din întâmplare am văzut garnitura D-tale la Excelența Sa baronul Wurmbrand și m-am convins de frumusețea și ieftinătatea acesteia.

Olmütz, 1 Maiu 1892.

Sunt foarte mulțumit cu expediția, care a întrecut pe departe așteptările mele.

Capitan Cz..., comanda pieții.

Institut tipografic în Sibiu.

A eșit de sub tipar și se află de vânzare la Institutul Tipografic în Sibiu

MEMORIALUL

arhiepiscopului și metropolitului

Andrei baron de Șaguna

sau

luptele naționale-politice ale Românilor

1846—1873

de

NICOLAE POPEA,

archimandrit-vice arhiepiscopesc.

Tomul I.

Prețul 1 fl. 30 cr.

Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință să cunoască **legea** numită **veterinară**. Dl Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o explicare poporală a legii amintite. În această explicare se vorbește pe larg despre pasapoarte, de tirgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiu a tradus această carte în limba română poporală. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu
împărtășește economilor cele mai de lipsă cunoștințe
despre

LEGEA VETERINARĂ

și
BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dinșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De

Tormay Béla.

(134 pag. mari.)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cumpăra dela

Institutul Tipografic în Sibiu.

Institut Tipografic T. Liviu Albini.

Andrei Rieger,

prima fabrică de mașini agricole în Transilvania și mare turnătorie de fer
IN SIBIU,

recomandă P. T. negustorilor de fer, industriașilor și întreprinzătorilor furnisările sale cele mai ieftine de tot soiul de

turnătorie pentru prăvălie și comerț

precum:

Roate cu măsele și discuri pentru curele
în mărime și executare diferită.

Părți constitutive pentru clădiri de mori.

Transmisiuni.

Paturi și încheieturi.

Încălziri complete cu văpaie

după sistemele cele mai noue.

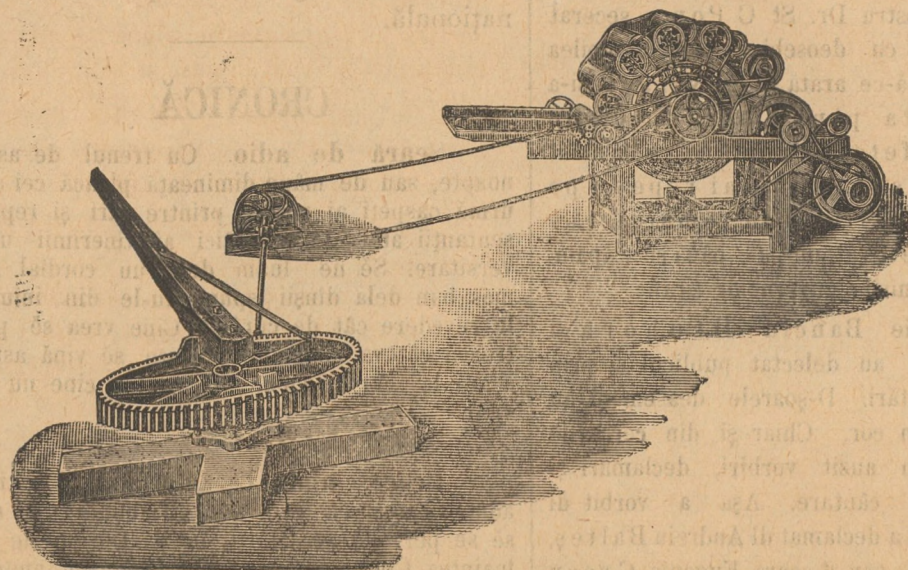
Grătare de fer, etc.

Pentru posesorii de mori recomand:

Petri de moară din trachit

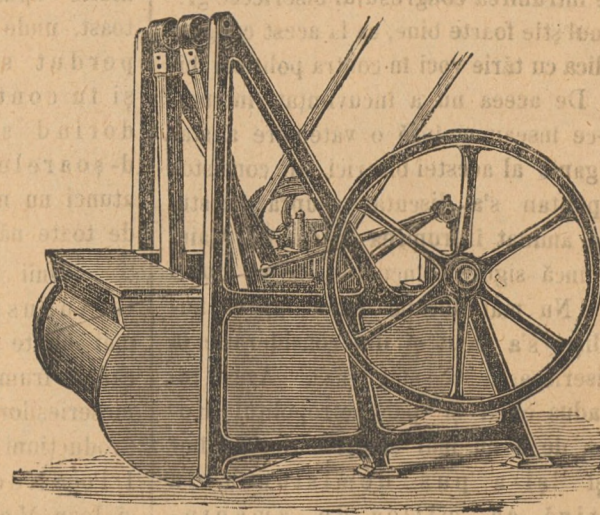
veritabile de Königsberg, în toate dimensiunile.

Mașini de peptenat și dărăcit lână. — Piuă pentru postavuri, diferite mărimi. — Mașini de îmblățit (trierat). — Ciure de vânturat. — Triere (cilindru). — Sdrobitoare de poame, teascuri. — Tăietoare de paie și de napi. — Pluguri schimbătoare patentate. — Pluguri neschimbătoare cu bērsa de oțel etc. etc.

Mașina de scărmenat lână.

Purtată cu virtej.

Piuă universală.

Cea mai nouă piuă universală în diferite mărimi.

Cataloage gratis și franco.

[2172] 9-10

ANUNȚ.

Un tânăr român în etate de 26 ani se recomandă într-o negustorie mai mare ca

calfă sau magazinier

abt în afacerile de mărfuri coloniale, ferărie și bumbacuri. Trei limbi ale patriei le posedă perfect. A se adresa la administrație.

[2728] 1-2

Prima bererie maghiară societ. pe acții în Steinbruch.

Deposit principal

în Sibiu

strada Schewis Nr. 3.

Comande pentru bere de butoiu sau în sticle se primesc atât din Sibiu, cât și din provincie sub adresa de mai sus și se execută prompt.

[2688] 2-5

Spre binevoitoare atenție.

Sticlele sunt provăzute cu etichită ear dopurile înierate cu marca fabricii.

Tocmai a apărut și se află de vânzare la librăria Institutului Tipografic în Sibiu:

CESTIUNEA NAȚIONALITĂȚILOR

și

MODURILE SOLUȚIUNII SALE

în

UNGARIA

de

AUREL C. POPOVICI.

Prețul 50 cr v. a.

cu trimitere postală 55 cr. v. a.

CADOU ADMIRABIL

pentru dame.

Inimă de aur double veritabil
cu lanț venețian

numai fl. 3 cu un elegant etui de mătăsu.

Aceleași în aur de 14 carate fl. 11.50.

Se expediază numai cu rambursă.

WILH. GROSZ, juvaergiu

fondat 1854.

[2725] 1-5

WIEN, IV., Margarethenstrasse 45.

PIANURI ALESE

are în deposit

prăvălia **HELDENBERG** în Sibiu.

Tot felul de pian (Flügel, Stutzflügel), mignon și pianino.

Toate pianurile vin cu mult mai ieftin decât dacă cineva le-ar cumpăra direct; pe lângă aceea toate sunt exclusiv cele mai bune, alese de specialiști în fabrică, va să zică nu încercate numai de vre-un pianist. Pentru a pute apleția compunerea nedefectuoasă a unui pian pe lângă arta de a cânta mai sunt de lipsă și alte cunoștințe speciale și experiențe.

Marfa în rate, pe care o fabrică firme neînsemnate anume pentru traficul provincial și pe care o laudă în tăcere prin agenți de diverse categorii, nu se poate recomanda și nu se poate cumpăra.

[1396] 23-

Garanție pe mai mulți ani se înțelege dela sine.

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall.